

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonės Nr. 09.4.3-ESFA-K-814 „Kompetencijos LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 projekto pastabų derinimo lentelė

Eil. Nr.	Juridinis arba fizinis asmuo	Pastabos	ŪM pozicija	ŪM argumentai
1.	Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos inovacijų centras, asociacija "Žinių ekonomikos forumas", Lietuvos lazerių asociacija ir Lietuvos inžinerinės pramonės asociacija "Linpra"	<p>1) Pagal Apraše pateikiamą "įmonių klasterio" apibrėžimą, klasterio koordinatorius, jei jis yra ne įmonė, nėra klasterio narys. Tačiau, pagal "klasterio koordinatoriaus" apibrėžimą, koordinatorius privalo tiesiogiai dalyvauti klasterio vertės kūrimo grandinės veikloje. Manoma, kad tai yra prieštaravimas, galintis kelti problemines situacijas projektų vertinimo metu.</p> <p>"Įmonių klasterio" apibrėžime yra susiaurinama klasterio narių aibė (kalbama tik apie tik įmonių santalką). Minėtas apribojimas gali sudaryti ribojimus jau veikiantiems klasteriams, kurie veiklą plėtoja orientuodamiesi į 2014 m. vasario 27 d. LR Ūkio ministro patvirtintas klasterių plėtros koncepcijos nuostatas, liečiančias narystę klasteryje, tame tarpe ir tai, kad „vienas iš klasterio narių turi būti klasterio koordinatorius“.</p> <p>Atsižvelgiant išsakytas pastabas bei į 2014 m. vasario 27 d. LR ūkio ministro patvirtintoje klasterių plėtros koncepcijoje įvardintas sąvokas ir nuostatas, siūloma patikslinti šiame Apraše naudojamą sąvokas:</p> <p><i>4.3. Įmonių klasteris – tai ne mažiau kaip 5 savarankiškų įmonių ir kitų subjektų santalka, funkcionuojanti partnerystės principu, kurios nariai, veikdami tarpusavyje susijusiose įvairiose ekonominės veiklos ir iniciatyvų srityse, siekia padidinti ekonominę veiklos efektyvumą. Klasteris turi veikti pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį arba kitais sutartiniais pagrindais.</i></p> <p><i>4.4. Klasterio koordinatorius – juridinis asmuo, administruojantis, plėtojantis vidinių ir išorinių ryšių klasterio veiklas, atstovaujantis klasterio interesams ir tiesiogiai dalyvaujantis klasterio vertės kūrimo grandinės veikloje. Klasterio koordinatorius turi būti klasterio nariu.</i></p> <p>2) Remiantis Aprašo 13 p. nuostata, kad "Projekto veiklos finansuojamos tik tuo atveju, jeigu pareiškėjas pagrindžia, kad visa nauda, kurią jis gaus Aprašo 10 p. nurodytai veiklai vykdyti, bus perduota partneriui (-iams), ir pareiškėjas kaip tarpininkas negaus jokios naudos (tai yra gautos pajamos padengs tik patirtas išlaidas).</p>	Atsižvelgta iš dalies	Sąvoka „Įmonių klasteris“ bus pakeista atsižvelgiant į pastabą. Sąvoka „Klasterio koordinatorius“ nekeičiama, nes klasterio koordinatorius nebūtinai turi būti klasterio nariu. Jis organizuoja, koordinuoja pridėtinės vertės kūrimo procesą, o ne tiesiogiai jame dalyvauja.
		2) Remiantis Aprašo 13 p. nuostata, kad "Projekto veiklos finansuojamos tik tuo atveju, jeigu pareiškėjas pagrindžia, kad visa nauda, kurią jis gaus Aprašo 10 p. nurodytai veiklai vykdyti, bus perduota partneriui (-iams), ir pareiškėjas kaip tarpininkas negaus jokios naudos (tai yra gautos pajamos padengs tik patirtas išlaidas).	Atsižvelgta	

	<p>Tokiu atveju pareiškėjas nėra valstybės pagalbos gavėjas. Priešingu atveju finansavimas bus laikomas valstybės pagalba pareiškėjui ir projektas nebus finansuojamas”, projekto vykdytojo darbuotojai negali būti mokomais asmenimis. Tą pačią nuostatą patvirtina ir Aprašo 27 p. nuostata.</p> <p>Siūloma patikslinti 4.10 punktą: <i>4.10. Mokomas asmuo – projekto Partnerio darbuotojas, dalyvaujantis mokymuose, finansuojamuose projekto lėšomis.</i></p>		
		Atsižvelgta	Sąvoka bus keičiama. Specialieji mokymai – mokymai skirti tam tikro įmonių sektoriaus arba tam tikro profesijų sektoriaus darbuotojams ir yra tiesiogiai ir iš esmės susiję su esamomis ar būsimomis darbuotojo pareigomis.
		Atsižvelgta	
	<p>3) Aprašo 4.14 p. kalbama apie „įmonių sektorius“ ir „profesijų sektorius“, o 4.15 p. kalbama apie „sektorių įmones“ ir „sektorių profesijas”. Siūloma patikslinti 4.15 p.: <i>4.15. Specialieji mokymai – mokymai skirti tam tikro įmonių sektoriaus arba tam tikro profesijų sektoriaus darbuotojams.</i></p> <p>4) LR asociacijų įstatymas neapibrėžia „verslo asociacijos“ sąvokos. Siūloma patikslinti 4.19 punktą: <i>4.19. Verslo asociacija – asociacija, kurios sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme, ir kurios nariai vykdo ūkinę komercinę veiklą.</i></p> <p>5) Vadovaujantis Aprašo 9 ir 10 p. nuostatomis, priemonės tikslai ir remiamos veiklos yra nukreiptos į „įmones“, tačiau 15 p. kalbama tik apie “privačius juridinius asmenis”. Atkreipiamas dėmesys, kad sąvokos “įmonė” ir “privatus juridinis asmuo” nėra tapačios:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vadovaujantis LR Civilinio kodekso Antros knygos 2.34 straipsniu, „privatieji juridiniai asmenys yra juridiniai asmenys, kurių tikslas – tenkinti privačius interesus“; - vadovaujantis LR Smulkaus vidutinio verslo paramos įstatymu, „įmonė – juridinis asmuo, vykdamas ūkinę komercinę veiklą“. <p>Manoma, kad partnerių aibės susiaurinimas ribos priemonės tikslų pasiekimo mastą bei kokybę.</p> <p>Siūloma patikslinti Aprašo 15 p.: <i>15. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra verslo asociacijos, pramonės, prekybos ir amatų rūmai ir klasterio koordinatoriai, partneriai – įmonės.</i></p>	Neatsižvelgta	<p>Pagal priemonę galimi pareiškėjai ir partneriai nustatyti 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933. Atsižvelgiant į tai, pirmajam kvietimui pagal šia priemonę galimi partneriai nebus keičiami. Vėliau, atsižvelgiant į poreikį ir įvertinus pirmojo kvietimo rezultatus, bus svarstoma koregavimo galimybė.</p> <p>2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9.4.3 uždavinys „Padidinti dirbančių žmonių išteklių konkurencingumą, užtikrinant galimybes prisitaikyti prie ūkio poreikių“, pagal kurią bus finansuojama priemonė, numato investicijas į darbuotojus, siekiant padėti jiems prisitaikyti prie ūkio pokyčių. Labiausiai pagalbos prisitaikant prie pokyčių reikia asmenims, dirbantiems privačiame sektoriuje. Atsižvelgiant į tai, paliekama privataus juridinio asmens sąvoka.</p>

	<p>6) Reikalavimas, kad pareiškėjas būtų ne trumpiau kaip vienus metus iki paraiškos pateikimo momento mokėjęs Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – Sodra) įmokas, iš esmės gali neatspindėti pakankamos pareiškėjo patirties, reikalingos sėkmingai įgyvendinti projektus. Esant dabartinei nuostatai, pareiškėjas gali būti įregistruotas Juridinių asmenų registre dvejus metus, tačiau aktyviai veiklos nevykdęs ir Sodros įmokas mokėjęs tik paskutiniais metais nuo pvz. finansininko 1 val./mėn. DU. Todėl siekiant tinkamai įvertinti pareiškėjo patirtį bei pajėgumus, yra tikslinga nustatyti metais ilgesnį nei dabar siūlomas laikotarpis, per kurį pareiškėjas mokėjo Sodros įmokas bei minimalią įmokų sumą.</p> <p>Kai pareiškėjas yra asociacija, siekiant įvertinti pakankamą patirtį, siūlome nustatyti kriterijus, susijusius su gautų pajamų (įskaitant nario mokesčius ir vykdytus projektus, kuriems buvo suteiktos subsidijos) sumomis, kadangi asociacijos pagal asociacijų įstatymą neprivalo mokėti vadovui DU, o savo veiklą gali vykdyti pirkdama reikalingas paslaugas. Todėl siūloma atitinkamai įtraukti nuostatą, jog tinkamą pareiškėjo patirtį gali pagrįsti ir atitinkama per dvejus paskutinius metus gauta pajamų suma.</p> <p>Taip pat siūloma atsisakyti skirtingų reikalavimų pareiškėjams taikymo pagal teisinę formą (pvz. kai klasterio koordinatorius yra mažoji bendrija) ir taikyti vienodus reikalavimus kaip pvz. verslo asociacijai.</p> <p>Siūloma tikslinti Aprašo 20.2 p.:</p> <p><i>20.2. Pareiškėjas yra ne trumpiau kaip dvejus metus veikianti (įregistruota Juridinių asmenų registre) verslo asociacija arba prekybos, pramonės ir amatų rūmai, arba klasterio koordinatorius, kurie ne trumpiau kaip dvejus metus iki paraiškos pateikimo momento mokėjo Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – Sodra) įmokas nuo ne mažesnio darbo užmokesčio metinio fondo kaip suma, kurią sudaro 12 mėn. minimalus darbo užmokestis (įskaitant darbdavio mokesčius) arba per du pastaruosius metus yra gavęs 50 000 Eur pajamų (įskaitant nario mokesčius ir vykdytus projektus, kuriems buvo suteiktos subsidijos).</i></p>	Neatsižvelgta	Priemonės projektų atrankos kriterijus tvirtina 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos Stebėsenos komitetas. Kriterijai prieš juos teikiant Stebėsenos komitetui, buvo skelbiami viešai ūkio ministerijos internetiniame tinklalapyje www.ukmin.lt . Visi kriterijai buvo patvirtinti Stebėsenos komiteto 2015 m. birželio 18 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-5.1 (7) ir pirmajam kvietimui nebebus keičiami.
	<p>7) Įvertinus tai, jog pati priemonės logika programuoja kompleksiskai sudėtingus tiek įgyvendinimo, tiek ir administravimo prasme projektus, kuriuose, kaip rodo esama praktika bei iš anksto programuojami numatomi taikyti projektų naudos ir kokybės vertinimo kriterijai, dalyvautų plati aibė partnerių bei projekto dalyvių darbuotojų, numatoma ne ilgesnė kaip 12 mėnesių projektų</p>	Atsižvelgta iš dalies.	Aprašo 23 p. bus išdėstytas taip: „23. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.“

	<p>įgyvendinimo trukmė yra nepagrįsta.</p> <p>Siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nustatyti projektų įgyvendinimo trukmę ne ilgesnę kaip 24 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos; - siekiant, kad priemonė kuo greičiau padidintų verslo sektorių konkurencingumą, verta priemonei skirtą finansavimą padidinti jau šiame etape apjungiant planuojamus kvietimus. 		
	<p>8) Aprašo 34 p. sakoma, kad didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma ne daugiau kaip 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.</p> <p>O 35 p. nurodoma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iki 100 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų; - iki 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, tenkančių partneriui (-iams). <p>Ši dalis gali būti padidinta iki 70 proc. kaip nurodyta Aprašo 1 lentelėje.</p> <p>Manoma, kad šiuos nuostatos yra dviprasmiškos ieškant atsakymo į klausimą: ar 70 proc. apribojimas įvardintas 34 punkte galioje pareiškėjo ir partnerių patiriamų tinkamų išlaidų sumai, ar tik partnerių patiriamam išlaidų dydžiui?</p> <p>Siūloma patikslinti 34 punkto formuluotę.</p>	Atsižvelgta	Aprašo 34 p. bus tikslinamas atsižvelgiant į pastabą.
	<p>9) Manoma, kad Projekto vykdytojų atžvilgiu yra nekorektiškai interpretuojama BBIR 31 skyriaus 3 punkte įvardinta išlaidų sąvoka :</p> <p>a) išlaidos mokytojams už valandas, kurias mokytojai dalyvauja mokyme. Pažymėtina, sąvoka „dalyvauja mokyme“ nėra tapati sąvokai „moko“.</p> <p>Pavyzdžiui, LR švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. V-1254 patvirtintame Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos apraše, įvardijamas pedagoginių darbuotojų (kurie dalyvauja mokymo procese) darbo laiko dedamosios:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontaktinės valandos – laikas, per kurį mokytojas tiesiogiai dirba su mokiniais (pamokos, papildomojo ugdymo pamokos, pamokos neformaliojo švietimo įstaigoje). - Papildomos valandos – laikas, skirtas netiesioginiam darbui su mokiniais (pasiruošti pamokoms, mokinių darbams tikrinti, vadovauti klasei ir kita). - Kontaktinės valandos ir pertraukos tarp pamokų kartu bei papildomos valandos vadinamos pedagoginio darbo 	Neatsižvelgta	Aprašo 38 p. 2 lentelė bus koreguojama, atsisakant išlaidų kategorijų 5.1, 5.2, 5.4, 5.5 ir 5.6. Kadangi pagal priemonę bus perkamos su mokymo projektu susijusios konsultacinės paslaugos, t. y. mokymo organizavimo ir vykdymo paslaugos (Aprašo 38 p. 2 lentelės 5.7 išlaidų kategorija), pasiūlymą turi sudaryti visas paketas, t. y. tiekėjas teikdamas pasiūlymą jau turės būti numatęs ir įvertinęs visas su mokymo procesu susijusias išlaidas.

	<p>valandomis.</p> <p>Siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5.1 p. atsisakyti apribojimo - “moko”. - Apraše įvardinti, kad dalyvavimas mokyme apima kontaktines valandas ir pertraukas tarp pamokų bei papildomas valandas; - numatyti, kad pertraukos tarp kontaktinių valandų ir pasirėngimas gali sudaryti pvz. ne daugiau 30 proc. nuo kontaktinių valandų. 		
	<p>10) Mokytojų kelionės išlaidų tinkamumo apribojimas tik Lietuvos Respublikos teritorija, siaurina BBIR 31 skyriaus 3 p. įvardintas išlaidas, bei eliminuoja galimybes didinti tarptautinį bendradarbiavimą mokymų srityje, kai, pavyzdžiui, mokytojas iš Lietuvos vyksta kartu su mokomaisiais asmenimis, su tikslu juos apmokyti užsienyje tam skirtoje mokymo bazėje (pvz.: LT yra specialistas kuris gali mokyti, tačiau mokymo priemonės yra tik užsienyje).</p> <p>Siūloma patikslinti 5.2 p. formuluotę: <i>5.2. mokytojų tiesiogiai su projektu susijusios kelionių išlaidos (jeigu projekto vykdytojas pats vykdo projekto veiklas nepirkdamas paslaugų)</i></p>	Neatsižvelgta	Manome, jog mokytojų kelionės su mokomaisiais asmenimis į užsienį yra neefektyvus mokymosi būdas ir neefektyvus lėšų panaudojimas.
	<p>11) Manoma, kad pateikiame formuluotė „Šios išlaidos nėra tinkamos finansuoti kaip projekto vykdytojo nuosavas įnašas“, yra netikslūs ir nevienareikšmė.</p> <p>BBIR 31 straipsnio 3 p. d. dalyje yra įvardinta, kad tinkamos yra “išlaidos apmokomiems asmenims <...> už valandas, kurias mokomi asmenys dalyvauja mokyme“ (tame tarpe ir darbo užmokesčio išlaidos). Jei projekto partneris apmoka šias išlaidas, kaip ir dalį kitų išlaidų įvardintų BBIR 31 straipsnio 3 p. dalyse siekiant užtikrinti privalomąją dalį finansuojant projekto veiklas nuosavomis lėšomis, tai kodėl kitų išlaidų apmokėjimas yra laikomas nuosavu įnašu, o šių išlaidų – ne?</p> <p>Siūloma patikslinti 5.8 p: <i>5.8. išlaidos mokomiems darbuotojams už darbo laiko valandas, kurias mokomi darbuotojai dalyvauja mokyme (darbo užmokesčio išlaidos). Šių išlaidų dalis projekto tinkamose išlaidose turi būti ne didesnė nei nuosavas projekto vykdytojų įnašas projekto tinkamoms išlaidoms padengti.</i></p>	Neatsižvelgta	Pažymime, kad BBIR 31 str. nenumato, kad mokomų asmenų darbo užmokesčio išlaidos yra tinkamos finansuoti kaip projekto vykdytojo nuosavas įnašas. Projekto vykdytojo nuosavas įnašas turi būti grynais pinigais. Be to, UAB BGI Consulting atlikto tyrimo „Europos Sąjungos struktūrinės paramos poveikio smulkiajam ir vidutiniam verslui vertinimas“ duomenimis darbo užmokesčio užskaitymas kaip projekto vykdytojo nuosavas indėlis, turi privačių lėšų išstūmimo iš rinkos efektą.

	<p>12) Nėra aišku, kuo remiantis yra nustatyta, jog nuotolinių mokymų išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 10 proc. projektui skirtų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Ši nuostata suponuoja tai, jog yra skirtingai vertinama ne įgytų kompetencijų ir žinių kokybė, tačiau pats mokymo būdas, kas yra nepagrįsta ir nelogiška.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad nuotolinis mokymas tam tikrais atvejais leidžia efektyviau panaudoti investicijas mokymams (pavyzdžiui, taupant mokytojų ir mokomų asmenų kelionėms reikalingas išlaidas).</p> <p>Siūloma atsisakyti šio punkto nuostatos arba pateikti informaciją: (i) kuo remiantis buvo nustatytas 10 proc. apribojimas; (ii) kodėl tas pats apribojimas taikomas mokymams visuose sektoriuose (pvz. keliant kvalifikacija IT specialisto ir keliant kvalifikaciją suvirintojo)?</p>	Neatsižvelgta	Apribojimas nustatytas remiantis 2007–2013 m. ES fondų administravimo patirtimi.
	<p>13) Nėra aišku, kodėl tarpinių mokymosi rezultatų kontrolės ir vertinimo sistema, dalyvių pažangumo vertinimo kriterijai, kurso pabaigoje laikomas žinių patikrinimo testas yra privalomi tik taikant nuotolinio mokymo būdą?</p> <p>Skirtingų reikalavimų taikymas priklausomai nuo mokymo būdo laikytinas diskriminaciniu ir galimai proteguojantis mokymo paslaugų teikėjus, taikančius atitinkamą mokymo būdą.</p> <p>manoma, kad rezultatai, žinios ir pasiekimai turėtų būti vertinami tiek taikant tiesioginį (auditorinį) mokymo būdą, tiek ir nuotolinį.</p> <p>Siūloma atsisakyti šio reikalavimo.</p>	Neatsižvelgta	Taikant tiesioginį (auditorinį) mokymo būdą, įgyvendinančioji institucija galės atlikti patikras vietoje ir įsitikinti kaip vykdomi mokymai. Tuo tarpu vykdant mokymus nuotoliniu būdu, tai padaryti yra neįmanoma, todėl nustatoma rezultatų kontrolės ir vertinimo sistema ir žinių patikrinimo testas, siekiant užtikrinti mokymų vykdymo kontrolę.
	<p>14) Siekiant mažinti administracinę naštą Pareiškėjams bei vengti nesusipratimų paraiškų vertinimo metu, siūlome Apraše numatyti nuostatą, pateikiančią nuorodą į Lietuvos Respublikos teisės aktais įteisintų privalomųjų mokymų sąrašą.</p> <p>Siūlome patikslinti 45.1 p. redakciją:</p> <p><i>45.1. mokymui, kurį vykdo įmonės laikydamosi nacionalinių privalomųjų mokymo standartų (ES arba Lietuvos Respublikos teisės aktais įteisinti privalomieji mokymai, pvz., darbų saugos). Lietuvos Respublikos teisės aktais įteisintų privalomųjų mokymų sąrašas pateikiamas įgyvendinančios institucijos internetinėje svetainėje ir www.esinvesticijos.lt</i></p>	Neatsižvelgta	ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktais įteisintų privalomųjų mokymų galutinio sąrašo sudaryti neįmanoma, nes jų yra labai daug ir gali atsirasti naujų. Todėl ar mokymai yra privalomieji bus vertinama kiekvienu atveju atskirai.
	<p>15) Projektų įgyvendinimo metu galimos trys tipinės situacijos: (i) visus mokymus vykdo pareiškėjas; (ii) perkamos visos mokymo paslaugos; (iii) kombinacija anksčiau paminėtų situacijų. Jei bus perkamos mokymo paslaugos projekto įgyvendinimo eigoje, yra nerealu pateikti mokymo programos aprašymą (neaišku, kas bus paslaugų teikėjas po įvykdytų pirkimo procedūrų). Priklausomai nuo paslaugų teikėjo, skirsis mokymo programos aprašymas (tam tikros</p>	Paaiškinta	Perkant mokymo paslaugas, rengiami pirkimo dokumentai ir techninė specifikacija, joje turės būti nurodomi reikalavimai mokymų turiniui bei formai, mokymų kokybei. Tai ir sudarys mokymo programos aprašymą ir planuojamų teikti mokymų kokybės pagrindimą.

	<p>dalys).</p> <p>Manoma, kad paraiškos pateikimo metu gali būti prašoma pateikta informacija tik apie planuojamos vykdyti mokymus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reikalavimai mokymų turiniui bei formai; - minimalūs reikalavimai mokymų kokybei. <p>Siūloma detalizuoti 50.3. p. įvardintą reikalavimą.</p>		
	<p>16) Aprašo 28 p. yra nurodyta, jog projektu turi būti siekiama išvardytų stebėsenos rodiklių, iš kurių du, nurodyti Aprašo 28.1 ir 28.3 p., yra privalomi ir kurių skaičiavimo aprašai patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašų patvirtinimo“ ir paskelbti interneto svetainėje.</p> <p>Siūloma koreguoti 1 priedo. 3.1. punktą, nurodant, kad turi prisidėti prie bent dviejų produkto ir (arba) rezultato rodiklio pasiekimo.</p>	Neatsižvelgta	Aprašo 1 priedas yra patvirtinta tipinė forma, kuri yra skirta visiems projektams ir yra patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316. Formoje esantys aprašymai negali būti keičiami.
	<p>17) Kadangi projektai bus skirti padaryti ženklų įtaką sektorinėms kompetencijoms, tai vertinant patirtį turėtų būti atsižvelgiama į projektų, kurių metu kompetenciją įgijo kritinė masė sektoriaus darbuotojų. Esama formuluotė daugiau balų suteiktų pvz. dviem projektams, kuriuose kompetenciją įgijo pvz. po 10 žmonių iš vienos įmonės, nei vienas projektas kurio metu kompetenciją įgijo pvz. 1000 darbuotojų iš 30 įmonių.</p> <p>Siūloma: vertinti pareiškėjo patirtį įgyvendinant darbuotojų kompetencijos ugdymo iniciatyvas, aukštesnį įvertinimą suteikiant projektams, kurių metu kompetenciją įgijo daugiau asmenų/darbuotojų, atitinkamai balus skiriant taip:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompetenciją įgijo 10-50 asmenų / darbuotojų – 4 balai; - kompetenciją įgijo 50-100 asmenų / darbuotojų – 12 balų; - kompetenciją įgijo virš 100 asmenų / darbuotojų – 20 balų. 	Neatsižvelgta	Apraše naudojamas kriterijaus skaičiavimo būdas nebus keičiamas, nes toks skaičiavimo būdas jau yra pasiteisinęs kitose priemonėse. Be to taip yra skatinama įmonių konkurencija.
	<p>18) Bendra suma yra 100 balų, tačiau žiūrint atskirai pagal kriterijus, bendra suma sudaro 80 balų.</p> <p>Siūloma peržiūrėti ir pakoreguoti 2 priedą.</p>	Atsižvelgta	
	<p>19) Aprašo 5 priede yra pateikti metodiniai nurodymai kurie pritaikyti priemonei „Žmogiškieji ištekliai Invest LT+“ (pvz. „Pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonės Nr. 09.4.3-ESFA-K-805 „Žmogiškieji ištekliai Invest LT+“ projektų finansavimo sąlygų aprašą (toliau – Aprašas) taikomi fiksuotieji įkainiai [...]“.</p>	Atsižvelgta	

		„tinkamomis finansuoti projekto išlaidomis laikomos projekto veiklose dalyvaujančių asmenų – užsienio investuotojų darbuotojų – kelionių į užsienį išlaidos“, IV skyriaus nuostatos ir pan. Siūloma peržiūrėti ir pakoreguoti 5 priedą.		
2.	Draudimo ir rizikos valdymo institutas	1) Siūloma papildyti Aprašo 16 p., kad jei juridinis asmuo yra registruotas kitoje ES šalyje (pvz. Latvijoje), bet mokymai bus skirti darbuotojams, kurie dirba filiale, kuris registruotas Lietuvoje ir mokesčius moka Lietuvoje, finansavimas turėtų būti galimas. 2) Siūloma formuluoti Aprašo 27 p. taip: <i>„27. Tinkama projekto tikslinė grupė yra partnerio (-ių) darbuotojai ir priklausomi tarpininkai“.</i>	Neatsižvelgta	Aprašo 16 p. nurodyta, kad pareiškėjais (projekto vykdytojais) ir partneriais negali būti juridinių asmenų filialai ir atstovybės. Be to projektu sukurti produktai, rezultatai ir nauda turi atitekti Lietuvos Respublikai.
			Neatsižvelgta	Pasiūlyta sąvoka yra neaiški. Priemonės tikslas – užtikrinti nuolatinį darbuotojų kvalifikacijos lygio palaikymą, jų profesinį mobilumą ir gebėjimą sparčiai persiorientuoti į kito ūkio sektoriaus veiklas, sudarant galimybę įmonių darbuotojams gauti aukščiausios kokybės specialiuosius mokymus. Pagal priemonę remiama veikla – specialiųjų mokymų, skirtų sektorinių kompetencijų ugdymui, įmonėms teikimas. Atsižvelgiant į priemonės tikslą ir remiamas veiklas, priemonė skirta įmonių darbuotojų mokymams.
3.	Lietuvos marketingo asociacija	1) Aprašo 15 p. nurodyta, kad galimi pareiškėjai yra verslo asociacijos, kurių apibrėžimas yra 4.19 p. Tačiau 4.19 p., teigiantis, kad verslo asociacijos sąvoka yra apibrėžta Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme, yra klaidingas – Asociacijų įstatyme verslo asociacijos sąvokos nėra apibrėžta. Siūloma patikslinti šios sąvokos apibrėžimą. 2) Verslo profesinės asociacijos jungia juridinius narius, vykdančius ūkinę komercinę veiklą, ir fizinius narius, kurie ūkinės komercinės veiklos nevykdo. T. y. tik dalis vykdo ūkinę komercinę veiklą. Siūloma įvesti šios sąvokos apibrėžimą. 3) Siūloma Apraše aiškiai įvardyti verslo profesines asociacijas kaip galimus pareiškėjus (15, 20.2 p., 1 priedo 1.3.1 p.)	Paašškinta	Verslo asociacijos sąvoka supranta taip, kaip Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme apibrėžta asociacijos samprata, tačiau sąvoka papildyta nuostata, jog jos nariai vykdo ūkinę komercinę veiklą.
			Paašškinta	Asociacijoms, galinčioms teikti paraiškas, nenustatyti apribojimai, kokius jos narius turėtų vienyti, tačiau pagal Aprašą finansuojami tik juridinių asmenų darbuotojų mokymai.
			Neatsižvelgta	Pagal priemonę galimi pareiškėjai ir partneriai nustatyti 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933. Jei asociacija vykdo ūkinę komercinę veiklą, ji yra tinkamas pareiškėjas.

4.	Lietuvos verslo konfederacija	1) Aprašo 4.19 p. nurodyta, kad Verslo asociacija – sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme, kurios nariai vykdo ekonominę veiklą. Klausima ar verslo asociacija, kuri vienija tiek juridinius, vykdančius ūkinę veiklą, tiek fizinius asmenis, dirbančius minėtuose subjektuose arba savarankiškai vykdančius ūkinę komercinę veiklą, bus traktuojama, kaip tinkamas pareiškėjas, jei mokymai bus skirti jos narių – juridinių subjektų – darbuotojų mokymams?	Paašikinta	Verslo asociacija, kuri vienija tiek juridinius asmenis, vykdančius ūkinę komercinę veiklą, tiek fizinius asmenis, dirbančius minėtuose subjektuose arba savarankiškai vykdančius ūkinę komercinę veiklą, bus laikoma tinkamu pareiškėju, jei mokymai bus skirti jos narių – juridinių subjektų – darbuotojų mokymams.
		2) Pagal Aprašo 8 p. projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 2 500 000 Eur ES struktūrinių fondų lėšų. Pagal Aprašo 34 p. didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 580 000 Eur. Bendros kvietimo biudžeto sumos užteks tik 5 projektams, jei kiekvieno jų biudžetas bus po 500 000 Eur. Mano, kad bendra projektams skirta suma yra itin maža, atsižvelgiant į tai, kad darbuotojų mokymų poreikis yra didžiulis. Siūloma reikšmingai didinti kvietimo biudžetą iki 10 mln. Eur ar net daugiau.	Neatsižvelgta	Pagal priemonę numatyta paskirstyti 9,8 mln. Eur. Pirmajam kvietimui bus skirta 2,5 mln. Eur.
		3) Pagal Aprašo 15 p. galimi pareiškėjai yra verslo asociacijos, pramonės, prekybos ir amatų rūmai ir klasterio koordinatoriai, partneriai privatūs juridiniai asmenys. Klausima, ar partneris (privatus juridinis asmuo) gali partnerio teisėmis dalyvauti daugiau negu viename projekte?	Paašikinta	Partneris gali partnerio teisėmis dalyvauti daugiau negu viename projekte, jeigu yra aiški takoskyra tarp projektų ir nėra dvigubo finansavimo.
		4) 35 p. 1 lentelėje antro iš kairės stulpelio pavadinimas yra „Pareiškėjo statusas“. Mano, kad stulpelio pavadinimas turi būti „Pareiškėjo ir /ar Partnerio statusas“.	Atsižvelgta	
		5) Aprašo 37 p. nurodyta: Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-itį) lėšų. Aprašo 38 p. 2 lentelės 5.8 p. nurodyta, kad išlaidos mokomiems darbuotojams už darbo laiko valandas, kurias mokomi darbuotojai dalyvauja mokyme (darbo užmokesčio išlaidos). Šios išlaidos nėra tinkamos finansuoti kaip projekto vykdytojo nuosavas įnašas. Klausima, ar projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, gali būti	Paašikinta	Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, negali būti padengta partnerio (-ių) darbuotojams mokamu darbo užmokesčiu. Bendrojo bendrosios išimties reglamento 31 str. nenumato, kad mokomų asmenų darbo užmokesčio išlaidos yra tinkamos finansuoti kaip projekto vykdytojo nuosavas įnašas. Projekto vykdytojo nuosavas įnašas turi būti grynais pinigais. Be to, UAB BGI Consulting atlikto tyrimo „Europos Sąjungos struktūrinės paramos poveikio

	padengta partnerio (-ių) darbuotojams mokamu darbo užmokesčiu su visais mokesčiais už laikotarpį, kurį jie dalyvavo mokymuose?		smulkiąjam ir vidutiniam verslui vertinimas“ duomenimis darbo užmokesčio užskaitymas kaip projekto vykdytojo nuosavas indėlis, turi privačių lėšų išstūmimo iš rinkos efektą.
	6) Aprašo 44 p. nurodyta, kad projekto biudžetas sudaromas, vadovaujantis Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios paskelbtos adresu http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams . Klausima, jei konkrečios įmonės specifinis poreikis darbuotojų mokymams yra tiek specifinis, kad neįmanoma rasti tiekėjo, kuris šį poreikį patenkintų už minėtose Rekomendacijose numatytą kainą, ar bus leidžiama projekto biudžetą įtraukti didesnę kainą, jei kartu bus pateikiamas ir detalus šios kainos pagrindimas?	Paašškinta	Bus vertinama kiekvienu atveju atskirai, nes įgyvendinančioji institucija tikrins ar mokymų kaina atitinka rinkos kainas, bus žiūrimą į mokymų kokybę ir naudą.
	7) Aprašo 50.3 p. nurodyta, kad kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti mokymo programos aprašymą ir įmonėms planuojamų teikti mokymų kokybės pagrindimą. Prašoma išsamiai paaiškinti sąvoką „mokymų kokybės pagrindimas“.	Paašškinta	Perkant mokymo paslaugas, rengiami pirkimo dokumentai ir techninė specifikacija, joje turės būti nurodomi reikalavimai mokymų turiniui bei formai, mokymų kokybei. Tai ir sudarys mokymo programos aprašymą ir planuojamų teikti mokymų kokybės pagrindimą.

		<p>8) Aprašo 23 p. nurodyta, kad teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 12 mėnesių nuo projekto sutarties pasirašymo dienos". Atsižvelgiant tai, kad iš vienos pusės Aprašas yra ribojamas projekto įgyvendinimo laikas iki 12 mėnesių, o iš kitos pusės vertinimo kriterijai skatina projektą įtraukti kiek įmanoma daugiau įmonių ir jų darbuotojų, sudaro išskirtinai palankias sąlygas dideliems sunkumams įgyvendinant projektus. Pareiškėjai, norėdami gauti paramą, yra skatinami į projektą įtraukti kiek įmanoma daugiau partnerių ir darbuotojų, o tai, savaime suprantama, didina projekto kompleksiskumą ir jo suvaldymo sudėtingumą. Atsižvelgiant panašių projektų įgyvendinimo patirti, yra akivaizdu, kad 12 mėnesių yra per trumpas laikas tokio pobūdžio ir masto projekto įgyvendinimui jau dėl to, kad dažniausiai vien pirkimo procedūrų organizavimas užtrunka iki 6 mėnesių dėl sudėtingos ir didelės apimties techninės specifikacijos rengimo ir derinimo su Projekto partneriais ir Agentūra ir pasiūlymų vertinimo bei pretenzijų nagrinėjimo trukmės. Toks laikotarpis yra taip pat per mažas vien dėl to, kad įmonės turi turėti galimybę patogiai išleisti darbuotojus mokymus, kad tai netrukdytų įmonės veiklai ir kad darbuotojų mokymų krūvis nebūtų per didelis. Siūloma prailginti projekto įgyvendinimo trukmę iki 24 mėnesių.</p>	Atsižvelgta	Aprašo 23 p. bus išdėstytas taip: „23. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesių nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.“
5.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija	<p>1. Pagal Aprašą galimais pareiškėjais yra įvardintos verslo asociacijos, kurios nariai vykdo ūkinę komercinę veiklą. Kultūros ir kūrybos sektoriuose veikiančios asociacijos vienija ne vien juridinius, bet ir fizinius asmenis. Pagal Aprašą yra neaišku, ar tokios asociacijos turės galimybę teikti paraišką projekto finansavimui gauti. Prašoma patikslinti galimų pareiškėjų apibrėžtis, įtraukiant asociacijas, vienijančias tiek juridinius, tiek fizinius asmenis.</p>	Paašškinta	Asociacija, kuri vienija tiek juridinius asmenis, vykdančius ūkinę komercinę veiklą, tiek fizinius asmenis, dirbančius minėtuose subjektuose arba savarankiškai vykdančius ūkinę komercinę veiklą, bus laikoma tinkamu pareiškėju, jei mokymai bus skirti jos narių – juridinių asmenų – darbuotojų mokymams.

		<p>2. Remiantis Europos Komisijos 2003 m. gegužės 6 d. rekomendacija Nr. 2003/361/EB „Dėl mikro įmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo“, „įmone“ reikėtų laikyti bet kokią ekonominę veiklą vykdančią subjektą nepriklausomai nuo jo teisinio statuso, taip pat ir konkrečiais amatais ar kitu individualiu ar šeimos verslu užsiimančius subjektus, reguliarią ekonominę veiklą vykdančias ūkines bendrijas ar asociacijas“. Prašoma užtikrinti, kad vertinant pateiktas paraiškas būtų taikoma Europos Komisijos rekomendacija ir užtikrinama, kad visi fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdančios ūkinę komercinę veiklą būtų pripažįstami tinkamais partneriais ir pateiktuose projektuose planuojamų įgyvendinti veiklų dalyviais.</p>	Paašškinta	<p>Pagal priemonę galimi pareiškėjai yra verslo asociacijos, pramonės, prekybos ir amatų rūmai ir klasterio koordinatoriai, o partneriai – privatūs juridiniai asmenys. Galimi pareiškėjai ir partneriai yra nustatyti 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933. Vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 2 str. 12 p., galutiniais naudos gavėjais fiziniai asmenys gali būti tik tada, kai finansavimas gaunamas pagal finansinę priemonę t. y. paskolos, garantijos, palūkanų kompensavimas.</p>
		<p>3. Apraše yra įvardinta, kad projekto tikslinė grupė yra projekto partnerio darbuotojai. Kultūrinių ir kūrybinių industrijų (toliau — KKI) srityse veikiančios įmonės įprastai priklauso labai mažų ir vidutinių įmonių (toliau — MVI) kategorijoms. Didelė dalis šių įmonių vykdomoms veikloms įgyvendinti samdo pavienius atitinkamų sričių atstovus, veikiančius pagal individualios veiklos pažymėjimus, verslo liudijimus ar susijungusius į mažąsias bendrijas. Atkreiptinas dėmesys, kad nors ir nėra sudaromos darbo sutartys, tačiau yra suburiamas atitinkamų specialistų ratas ilgalaikiam veiklų vykdymui. Atsižvelgiant į tai prašoma sudaryti sąlygas vykdyti specifinius mokymus, kuriuose turėtų galimybę dalyvauti bendradarbiavimo ryšiais su projekto partneriais susiję subjektai, tokiu būdu užtikrinant kvalifikacijos kėlimo galimybes specialistams, nuo kurių gebėjimų tiesiogiai priklauso projekto partnerių vykdomos veiklos kokybė, novatoriškumas ir įmonės augimas. Pabrėžiama, kad KKI srityse veiktas vykdančioms MVI kvalifikacijos kėlimas yra būtinas dėl itin sparčiai besivystančių technologijų, todėl įgytos naujos žinios ne tik suteikia konkurencinį darbuotojų pranašumą, bet ir yra nedelsiant taikomos darbe.</p>	Neatsižvelgta	<p>Pagal priemonę galimi pareiškėjai yra verslo asociacijos, pramonės, prekybos ir amatų rūmai ir klasterio koordinatoriai, o partneriai – privatūs juridiniai asmenys. Galimi pareiškėjai ir partneriai yra nustatyti 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933. Atkreipiame dėmesį, kad vienas iš projektų vertinimo prioritetinių kriterijų Aprašo 2 priedo 2 p.) yra „Mokymai, skirti labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių darbuotojams“. Atsižvelgiant į šį kriterijų aukštesnis įvertinimas bus skiriamas tiems projektams, kuriuose: daugiau partnerių (įmonių, kurių darbuotojai mokomi) yra MVI, daugiau mokoma MVI darbuotojų.</p>

		<p>4. Aprašo 4.10. p. apibrėžiama mokomojo asmens sąvoka, kuria įvardinama, kad „mokomas asmuo — projekto vykdytojo darbuotojas (...)“, tačiau pagal Aprašą projekto vykdytojas yra pareiškėjas. Siūloma tikslinti sąvoką nurodant, kad mokomas asmuo yra projekto vykdytojo ar partnerio darbuotojas, neapribojant galimybės kvalifikacijos kėlimo procese dalyvauti su projekto partnerių veiklos įgyvendinimu tiesiogiai susijusiems ūkinę komercinę veiklą vykdančioms juridiniams asmenims.</p>	Atsižvelgta iš dalies	<p>Sąvoka bus keičiama. Mokomas asmuo – projekto Partnerio darbuotojas, dalyvaujantis mokymuose, finansuojamuose projekto lėšomis.</p>
		<p>5. Pagal Aprašo 2 priedo 4 p. numatoma vertinti pareiškėjo patirtį įgyvendinant darbuotojų kompetencijų ugdymo iniciatyvas (projektus), kurių metu kompetenciją įgijo atitinkamas skaičius asmenų. Tačiau nėra detalizuota įgyvendinto kompetencijų kėlimo projekto tipas, t.y. kokiomis lėšomis buvo finansuotas jo įgyvendinimas, kas buvo įgyvendintų projektų tikslinė auditorija (klasterio narių, atitinkamos srities specialistų ir pan.). Siekiant užtikrinti aiškumą siūloma patikslinti kriterijaus vertinimo aspektus.</p>	Atsižvelgta	<p>Aprašo 2 priedo 4 p. nustatytam kriterijui įvertinti pareiškėjas su paraiška turės pateikti užpildytą 4 priedo 3 lentelę „Pareiškėjų vykdytos iniciatyvos (projektai) darbuotojų kompetencijų formavimo srityje“. Lentelėje pareiškėjas turės pateikti šią informaciją apie vykdytus projektus: iniciatyvos (projekto) pavadinimas, įgyvendinimo laikotarpis, trumpas aprašymas, partneriai, įgyvendinimo vieta, dalyvių sk. Lentelė bus papildyta atsižvelgiant į pastabą.</p>
		<p>6. Aprašo 1 priedo 6.1. p. yra nuoroda į Aprašo 49.2. p., kuriame turėtų būti nurodyti kartu su paraišką teikiami dokumentai, tačiau tokio papunkčio Apraše nėra, o teikiami dokumentai nurodyti Aprašo 50 p.</p>	Atsižvelgta	